ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr. A42-02803-19/42
ECLI:LV:ADRJRTN:2019:1203.A420280319.2.S

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2019.gada 3.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Māris Šļakota,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. D/ (*/pers. D/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Patvēruma lietu nodaļas 2019.gada 10.oktobra lēmumu Nr.293/BD2684 pieteicējam /pers. D/ atteikts piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijā. Lēmumā norādīts turpmāk minētais pamatojums.

[1.1] 2019.gada 2.augustā Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldē saņemts pieteicēja, Indijas Republikas pilsoņa, dzimuša 1984.gada 6.oktobrī, iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā. Pieteicējs iesniegumā norādījis, ka lūdz patvērumu Latvijā, jo viņš savā ciematā cīnījies pret personām, kas apdraudējušas viņa dzīvību.

[1.2] 2019.gada 3.augusta sākotnējā intervijā pieteicējs informēja, ka viņš ir Indijas pilsonis, dzimis Indijā, Harjana štatā; tautība – indietis, dzimtā valoda – hindu, mazliet runā angļu valodā, reliģiskā piederība – hinduists; precējies, sieva ar trim meitām un dēlu uzturas Indijā, Harjana štatā, Karnal novadā, Salwan ciemā; pabeidzis desmit klases; vecāki miruši, māsa ir precējusies un dzīvo Indijā, Harjana štatā, Keithal novadā; pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta Indija, Harjana štats, VPO-Bapora, Disst – Bhiwani; zemnieks, bet no 2018.gada septembra strādājis kā apdrošināšanas aģents; no Indijas izceļoja legāli 2019.gada 28.jūnijā, lai dotos uz Poliju; no Džaipuras ar lidmašīnu devies uz Armēniju (izceļojot izmantojis Indijas pasi un Armēnijas elektronisko vīzu), Armēnijā viņš uzturējies 10 - 12 dienas, tur arī noformējis Krievijas vizu un tālāk ar lidmašīnu 2019.gada 11.jūlijā devies uz Krieviju, Sočiem, kur uzturējies četras vai piecas dienas, tad ar vilcienu aizbraucis uz Maskavu, kur nodzīvojis no 8 līdz 10 dienām. Maskavā nolēmis doties uz Poliju, lai prasītu patvērumu. No Maskavas braucis ar taksometru. Pēc kāda laika taksometrs esot apstājies un patvēruma meklētājs izkāpis. Taksometrs aizbraucis, bet pieteicējs ieraudzījis trīs personas, kuras iepriekš bija saticis Maskavā, viņi visi kopā gaidījuši taksometru un no rīta pamanījuši policijas automašīnu. Pēc aizturēšanas lūdza patvērumu Latvijā, jo mītnes zemē bijis konflikts ar bagātiem cilvēkiem par zemes sadali. Zemi viņi gribējuši atņemt un draudējuši nogalināt, ja viņš vērsīsies policijā.

[1.3] 2019.gada 12.septembrī notikušajā personiskajā intervijā pieteicējs paskaidroja, ka viņš esot zemnieks un paralēli strādājis par veselības apdrošināšanas aģentu kompānijā "Kotak Mahandra Bank". Viņam esot piederējusi zeme, apmēram četras līdz piecas kilas (8000 kvadrātmetri), kā arī viņš esot nomājis zemi. Viņš esot nodarbojies ar zemkopību, taču ienākumi neesot bijuši lieli.

Patvēruma meklētājam esot ģimene: sieva, trīs meitas un dēls, bet viņi nav pastāvīgi dzīvojuši kopā ar patvēruma meklētāju, lai nebūtu apdraudēti. Viņš kontaktējoties ar savu ģimeni, taču neesot pateicis, kur atrodas, lai viņiem nebūtu problēmu. Ciemā, kurā dzīvojis pieteicējs, esot daudz musulmaņu un hinduisti esot mazākumā. Daži musulmaņi, tādi kā /pers. G/ un Imran, esot ietekmīgi gan politiski, gan sociāli, un viņi apdraudot pieteicēju. Ja viņš lūdzot palīdzību kādā iestādē, tad šīs personas sakot, ka nevajagot palīdzēt pieteicējam. /pers. G/ un Imran esot nelikumīgi piesavinājušies daļu pieteicējam piederošās zemes, arī kaimiņiem viņi ir atņēmuši zemi. Konflikts par zemi esot sācies pirms aptuveni 18-20 gadiem ar viņa tēvu. 2013.gadā viņa tēvs esot nogalināts. Pieteicējs esot spīdzināts, lai viņš neietu uz policiju un nerakstītu iesniegumu par tēva nogalināšanu. Tomēr viņš esot vērsies policijā, taču policijā viņam esot pateikts, ka nevarot rakstīt iesniegumu, jo viņa tēvs esot miris dabiskā nāvē. Pieteicējs esot iesniedzis sūdzības vairākās iestādēs par to, ka /pers. G/ un Imran izbraukājuši viņa laukus, tādā veidā samazinot viņa ienākumus.

Personas, ar kurām pieteicējam bijis konflikts, esot ietekmīgas un bagātas, tāpēc varot uzpirkt valsts iestādes darbiniekus. Draudi pieteicējam esot izteikti visu laiku, viņš esot sists un spīdzināts. Viņam esot uzbrukts 2016.gadā un pēdējā reize, kad esot izteikti draudi, bijusi 2018.gadā. Viņš esot vērsies policijā, bet viņa iesniegums neesot pieņemts.

Pieteicējs esot aptuveni četrus mēnešus nostrādājis veikalā par pārdevēju, kad /pers. G/ un Imran esot pierunājuši veikala īpašnieku, lai viņu atlaižot no darba. Viņi neesot arī ļāvuši pieteicējam strādāt citās kompānijas vai firmās, jo vienmēr esot panākuši, ka viņu nepieņem darbā. /pers. G/ un Imran esot gribējuši panākt, lai pieteicējs pamet ciemu. Pieteicējs esot pārcēlies dzīvot uz Karnal ciematu.

2018.gada sākumā pieteicējs esot sācis domāt par izceļošanu no Indijas un no 2018.gada novembra esot sācis dzīvot atsevišķi no ģimenes, lai viņus neapdraudētu. Lai arī viņš esot pārcēlies uz Radžastānu, /pers. G/ un Imran esot viņu atraduši.

Savu izceļošanu pieteicējs esot plānojis pats, viņš esot dzirdējis par Poliju un par iespēju tur pieprasīt patvērumu. Tikai tad, kad ticis aizturēts Latvijā, viņš no jurista uzzinājis, ka tāda iespēja ir arī Latvijā. Iepriekš zinājis tikai to, ka viņam palīdzēšot un atļaušot kaut kur apmesties.

Indijā viņš devies uz tūrisma aģentūru, kas viņam noorganizējusi izceļošanu no Indijas uz Armēniju. Erevānā nodzīvojis 12-13 dienas, kur iepazinies ar indieti, kas palīdzējis nokārtot Krievijas vīzu, tālāk viņš lidojis uz Krieviju, Sočiem, kur uzturējies piecas līdz sešas dienas. No Sočiem ar vilcienu aizbraucis uz Maskavu, kur uzturējies aptuveni sešas līdz septiņas dienas. Viņš esot dzīvojis viens pats. Maskavā viņš esot iepazinies ar divām personām,

kas apsolījušas palīdzēt izceļot uz Poliju, norādot, ka vīza nav nepieciešama, bet par aizvešanu pieteicējam esot jāmaksā 400 *euro* (vienojušies, ka par aizvešanu tiks samaksāts, nokļūstot Polijā). Ceļu ar mašīnu esot uzsākuši trijatā, bet pēc pārsēšanās citā mašīnā turpinājuši ceļu divatā, tad pieteicējs esot atstāts nezināma vietā, pasakot, ka viņam jāgaida cits taksometrs, kas viņu aizvedīšot uz Poliju. Nevienu nesagaidot, viņš sācis iet. Pēc kāda laika viņš esot saticis divus indiešus, pēc tam vēl vienu, un visi kopā turpinājuši ceļu līdz brīdim, kad visi esot aizturēti.

Izceļojot no Indijas, pieteicējam bijuši dokumenti un aptuveni 1400 *euro*, taču, braucot uz Poliju, vienā no mašīnām viņš esot aizmirsis somu ar dokumentiem un 400 *euro*, pārējā nauda esot iztērēta.

Pieteicējs neesot prasījis patvērumu ne Krievijā, ne Armēnijā, jo neesot zinājis, ka to varot darīt. Viņš arī nepieļaujot iespēju, ka varētu atgriezties Indijā, jo tad viņu nogalināšot.

[1.4] Pārvaldes ieskatā pieteicēja sniegtajos paskaidrojumos ir konstatējamas pretrunas.

Sākotnējā intervijā pieteicējs ir norādījis, ka bija zemnieks un no 2018.gada septembra strādājis arī kā veselības apdrošināšanas aģents, taču personiskajā intervijā papildus minējis, ka četrus mēnešus ir strādājis arī par pārdevēju.

Sākotnējā intervijā pieteicējs norādīja, ka, tikai uzturoties Maskavā, viņš esot izdomājis izceļot uz Poliju un prasīt patvērumu, taču personiskajā intervijā stāstīja, ka jau Indijā bija uzzinājis par Poliju kā valsti, kur varot prasīt patvērumu (par citām valstīm viņš neko neesot zinājis).

Sniedzot ziņas par personām, ar kurām uz Latvijas Republikas robežas kopā tika aizturēts, pieteicējs sākotnējā intervijā norādīja, ka Maskavā iepazinies ar trim personām, taču no Maskavas ar taksometru tālāk brauca viens pats un tikai tad, kad tika izlaists no mašīnas, viņš esot tās saticis atkārtoti (turklāt tas pats taksometra šoferis, izlaižot patvēruma meklētāju, solīja pēc kāda laika viņam atbraukt pakaļ), bet personiskajā intervijā stāstīja, ka Maskavā parkā iepazinās ar divām personām, kuras apsolījušas viņu aizvest uz Poliju, braucis kopā ar minētajām personām, kad viņš ticis izlaists no mašīnas, viens ir aizgājis, tā ka pakaļ neviens neesot atbraucis, turpinājis ceļu pats, tad saticis divus citus indiešus un vēlāk vēl vienu indieti, kā arī no personiskajā intervijā sniegtās informācijas, secināms, ka bija vismaz divi taksometri.

Konflikts par zemi esot bijis jau pieteicēja tēvam, tas sācies aptuveni pirms 18 vai 20 gadiem un draudi esot izteikti visu laiku, vienlaikus personiskajā intervijā norādīja, ka viens uzbrukums pieteicējam notika 2016.gadā, pārējie 2018.gadā. Taču, norādot uz šiem konfliktiem, pieteicējs nesniedza konkrētāku informāciju par notikušajiem uzbrukumiem.

Personiskajā intervijā pieteicējs norādīja, ka ik pa laikam dzīvojis atsevišķi no ģimenes, lai pasargātu viņus no apdraudējuma, taču vienlaikus ir minējis, ka atsevišķi no ģimenes sācis dzīvot no 2018.gada novembra, kad pārcēlies uz Radžastānu.

[1.5] Pārvalde ņem vērā, ka pieteicējs lūdza patvērumu Latvijā tikai 2019.gada 2.augustā, pēc tam, kad tika aizturēts par nelikumīgu ieceļošanu Latvijā 2019.gada 27.jūlijā, par ko pret viņu tika uzsākts kriminālprocess saskaņā ar Krimināllikuma 284.panta otro daļu.

Ir saprātīgi sagaidīt, ka persona, kura patiesi jūtas apdraudēta un vajāta, cenšas iegūt patvērumu uzreiz, kolīdz tas ir iespējams. Tādējādi secināms, ka notikumi, kuri, iespējams, bija notikuši ar pieteicēju, nesasniedza tādu apdraudējuma līmeni arī paša pieteicēja uztverē, lai to atzītu par vajāšanu.

Pārvaldes ieskatā pieteicēja sniegtā informācija par patvēruma pieprasīšanas iemesliem kopumā ir apšaubāma un nerada pamatu uzticēties pieteicējam.

[1.6] Pat ja izcelsmes valstī pieteicējs ir piedzīvojis konfliktu, kas ir saistīts ar īpašumu, nav pamata uzskatīt, ka piedzīvotās darbības, ja tādas ir notikušas, būtu vērtējamas kā vajāšana Patvēruma likuma izpratnē un būtu pamats bēgļa statusa piešķiršanai. Proti, pieteicējs norādīja, ka ir vērsies pēc palīdzības dažādās iestādēs, bet viņam ir atteikta palīdzība. Pieejamā izcelsmes valsts informācija saistībā ar pastāvošajām problēmsituacijām par īpašumu Indijā liecina, ka Indijas likumi tomēr aizsargā gan zemes īpašnieku, gan personu, kas vēlas iegūt savā īpašumā zemi (*ICLG: India Real estate 2019, iclg.com/practice-areas/real-estate-laws-and-regulations/india (skatīts 04.10.2019.)*). Taču ir atzīstams arī, ka strīdi par īpašumu ir Indijas tiesu sistēmas lielākā problēma, lietas tiek izskatītas lēni un tas var ilgt līdz pat 20 gadiem. Vairumā gadījumu īpašumu lietu izskatīšana ievelkas tādēļ, ka puses nespēj vienoties par kompensāciju, ko saņemtu persona, kura atsakās no īpašuma. Vienlaikus Indijā ir štati, kas cenšas vienkāršot tiesu darbu, lai lietu izskatīšana nenotiktu vairāku gadu garumā (*LANDLINK: India: New Country Profile, September 2019, land-links.org/country-profile/india/#land (skatīts 04.10.2019.)*).

Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minēto informāciju, secināms, pat ja ir pastāvējis strīds par zemi, tomēr ir apšaubāma pieteicēja sniegtā informācija, ka viņam ir bijusi atteikta palīdzība un strīds būtu uzskatāms par neatrisināmu vai vispār nerisināmu jautājumu, tai skaitā arī ilgtermiņā. Ņemot vērā pieteicēja lietas apstākļus, kā arī, vērtējot tos kopsakarā, nav pamata secināt, ka izcelsmes valstī nav iespējams nodrošināt aizsardzību un situācijas, ar kurām, iespējams, ir saskāries pieteicējs, uzskatāmas par smagu kaitējumu Patvēruma likuma izpratnē.

Pārvaldei ir pamats norādīt, ka pieteicējs izceļojis no izcelsmes valsts citu motīvu vadīts, nevis nolūkā meklēt starptautisko aizsardzību tādu iemeslu dēļ, kuri ir par pamatu patvēruma piešķiršanai.

Nav pamata pieteicējam piešķirt bēgļa statusu atbilstoši Patvēruma likumā noteiktajiem bēgļa piešķiršanas nosacījumiem.

[1.7] Izvērtējot pieteicēja lietas apstākļu atbilstību Patvēruma likuma 41.panta 1.punktam, Pārvalde konstatē, ka pieteicējs nav norādījis uz to, ka viņam būtu piespriests sods vai izvirzītas konkrētas apsūdzības, kas būtu par pamatu izvērtēt iespējamā soda izpildes apstākļus viņa izcelsmes valstī.

[1.8] Lai konstatētu, vai ir pamats piešķirt patvēruma meklētājam alternatīvo statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 41.panta 2.punktu, Pārvalde balstās uz iepriekš jau izvērtētajiem apstākļiem un apsvērumiem, līdz ar to konstatē, ka pieteicējam, atgriežoties izcelsmes valstī, nedraud spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana.

[1.9] Lai izvērtētu, vai patvēruma meklētājs pēc atgriešanās Indijā varētu tikt pakļauts dzīvības vai veselības apdraudējumam plaši izplatītas vardarbības dēļ bruņotu konfliktu gadījumā, Pārvalde iepazinās ar publiskajos informācijas avotos pieejamo informāciju, īpaši ar situācijas raksturojumu Harjanā, kur saskaņā ar pieteicēja norādīto viņš ir dzīvojis.

Atsevišķos Indijas reģionos pastāv drošības apdraudējuma riski, kuru dēļ Latvijas Ārlietu ministrija stingri iesaka ceļotājiem neapmeklēt Džammu un Kašmiras (*Jammu and Kashmir*) administratīvo teritoriju un Falgamas (*Phalgam*), Gulmargas (*Gulmarg*) un Sonamargas (*Sonamarg*) rajonus, kā arī neapmeklēt Manipuras (*Manipur*) štata galvaspilsētu Imfalu (*Imphal*) (*Latvijas Republikas Ārlietu ministrija. Konsulārā informācija, Indijas Republika, pieejams: www.mfa.gov.lv/konsulara-informacija/celotajiem/celojumu-bridinajumi/bridinajumi/28346 (skatīts 30.09.2019.)*). Taču kopumā informācija par drošības situāciju neliecina par to, ka patvēruma meklētāja dzīvesvietā Harjanā šobrīd notiek starptautiski vai plaša mēroga iekšēji bruņoti konflikti, kas radītu smagus un individuālus draudus civiliedzīvotāju dzīvībai un veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ. Minēto apstiprina arī tas, ka Harjanā joprojām dzīvo pieteicēja ģimenes locekļi un nesaskaras ar problēmām. Pārvalde norāda, ka iepriekš apkopotā informācija liecina par relatīvi stabilu drošības situāciju pieteicēja norādītajā dzīvesvietā Indijā, Harjanā.

Ņemot vērā, ka pieteicēja iepriekšējā dzīvesvieta nav teritorija, kur norisinās bruņotais konflikts, Pārvalde uzskata, ka drošības situācija patvēruma meklētāja iepriekšējā dzīvesvietā ir pietiekami stabila, lai tur dzīvotu un uzturētos.

Pārvalde jau iepriekš secināja, ka pieteicēja sniegtā informācija par patvēruma pieprasīšanas iemesliem un apstākļiem nav uzskatāma par ticamu. Tādējādi, balstoties uz tiem pašiem apsvērumiem, Pārvalde norāda, ka nav pamata uzskatīt, kā pieteicējs pēc atgriešanās mītnes valstī varētu tikt pakļauts spīdzināšanai, necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei.

Pieteicēja sniegtās informācijas ticamība kopumā vērtējama kritiski un, iespējams, iesniegums iesniegts citu iemeslu dēļ, kā to ir norādījis pieteicējs.

Pieteicēja iesniegumā norādītie apstākļi neatbilst Patvēruma likuma 40.panta pirmajā daļā noteiktajiem nosacījumiem, tādēļ nevar būt par pamatu alternatīvā statusa piešķiršanai pieteicējam.

[1.10] Iesniedzot iesniegumu, pieteicējs ir norādījis apstākļus, kas nevar būt par pamatu tam, lai pieņemtu lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Tāpat Pārvalde kritiski vērtē pieteicēja norādītos apstākļus, kādos viņš esot nozaudējis personu apliecinošos dokumentus. Pārvaldes ieskatā pieteicējs, iespējams, ir ļaunprātīgi iznīcinājis vai pametis identitāti apliecinošu vai ceļošanas dokumentu, kas būtu varējis palīdzēt noteikt viņa identitāti vai valstspiederību. Tādējādi lietas apstākļi atbilst Patvēruma likuma 33.panta pirmās daļas 1. un 4.punktā noteiktajam un pieteicēja iesniegums izskatāms saīsinātā kārtībā.

[2] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā. Pieteikumā norādīja turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Personiskās intervijas laikā 2019.gada 12.septembrī pieteicējs sniedza Pārvaldes amatpersonām visu viņa rīcībā esošo informāciju. Norādīja, ka legāli iebrauca sākotnēji Armēnijas, vēlāk Krievijas Federācijas teritorijā. Krievijā sākotnēji uzturējās Sočos, vēlāk Maskavā, kur iepazinās ar divām personām, kas apsolīja pieteicēju nogādāt uz Poliju bez vīzas. Sniedza skaidrojumu, ka savu personu apliecinošu dokumentu kopā ar naudu lielā stresa dēļ aizmirsis mašīnā, kas nogādāja pieteicēju līdz viņam nezināmai vietai Latvijas pierobežā.

Kā pamatojumu, kāpēc pametis Indiju, norādījis, ka pieteicēja ģimenei ir ilgstošs konflikts ar ietekmīgām personām – vietējās musulmaņu kopienas līderiem /pers. G/ un Imranu, kuri prettiesiski piesavinājās pieteicēja ģimenei piederošo zemi. Rezultātā 2013.gadā tika nogalināts pieteicēja tēvs, bet pieteicējam bija piedraudēts, lai viņš nevēršas policijā. Vēlāk 2016.gadā minētās personas pieteicējam uzbruka, vēlāk vairākas reizes izteica draudus pieteicējam un viņa ģimenei. Pieteicējs regulāri vēršas pēc palīdzības policijā, bet nesaņem nekādu palīdzību un aizsardzību. Policijas amatpersonas atteicās pieņemt pieteicēja iesniegumus, jo visi pazīst /pers. G/ un Imranu un negrib ar viņiem strīdēties. Turklāt minētās personas, izmantojot savu bagātību, regulāri maksā kukuļus policijai, līdz ar to viņus nevar aizskart. Policija prasīja kukuļus arī pieteicējam, bet viņš nespēja samaksāt prasītās naudas summas.

[2.2] Pārvalde secinājusi, ka pieteicēja sniegtie paskaidrojumi ir virspusēji, pretrunīgi un nenorāda uz Patvēruma likumā noteiktajiem patvēruma pieprasīšanas motīviem bēgļa vai alternatīvā statusa saņemšanai. Tajā skaitā Pārvalde norādīja, ka pieteicējs nepieprasīja patvērumu uzreiz pēc aizturēšanas Latvijā, bet tikai vēlāk.

Pieteicējs norāda, ka, ka izbraucot no savas pilsonības valsts, viņš plānojis legāli nokļūt galamērķī, proti, Polijā. Minēto faktu jau no paša sākuma neslēpa no Pārvaldes amatpersonām. Par Poliju no savām paziņām pieteicējs zinājis tikai to, ka šajā valstī var pieprasīt patvērumu. Pieteicējs legāli iebraucis Armēnijā un vēlāk Krievijas Federācijas teritorijā, kā arī neplānojis ilgstoši palikt šajās valstīs. Tāpat, legāli iebraucot Armēnijā un Krievijas Federācijā, pieteicējs nebija informēts par bēgļa vai alternatīvā statusa pieprasīšanas iespējām šajās valstīs. Tā kā armeņu un krievu valodu pieteicējs nepārvalda, viņš nevarēja identificēt iestādi/institūciju vai amatpersonu, pie kuras varētu vērsties pēc palīdzības attiecīgajā jautājumā. Būdams Krievijas Federācijas teritorijā, pieteicējs uzticējies personai, kas solīja viņu nogādāt uz Poliju. Minētā persona solīja sakārtot visus dokumentus turpmākai legālai ieceļošanai Polijā, kā arī pārliecināja pieteicēju, ka iebraukšanai Polijā vīza nebija vajadzīga. Tiklīdz Latvijas amatpersonas informēja pieteicēju par iespējām prasīt bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijas Republikas teritorijā, viņš izmantojis šādu iespēju. Nav korekts Pārvaldes lēmumā norādītais secinājums, ka statusu pieprasījis tikai pēc 5 dienām kopš aizturēšanas, proti, 2019.gada 2.augustā, līdz ar to nebija reāla apdraudējuma. Pieteicējs norāda, ka uzreiz pēc aizturēšanas nemaz nebija informēts par statusa pieprasīšanas iespējām. Tāpat pieteicējs nav bijis informēts un nezināja, ka iespēja pieprasīt patvērumu pastāvēja Krievijas un Armēnijas teritorijā.

Saskaņā ar Patvēruma likuma 32.panta astoto daļu apstāklis, ka iesniegums nav iesniegts nekavējoties, nevar būt vienīgais pamats tam, lai pieņemtu lēmumu par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas vai lēmumu par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu.

[2.3] Atbilstoši nevalstiskās organizācijas „Transparency International" publicētajiem datiem par korupcijas indeksu pasaules valstīs, Indija ieņem 78.vietu pasaulē korupcijas izplatībā (Index 2018, www.transparency.org/cpi2018). Korupcijas izplatība Indijā ne tikai palēnina ekonomikas attīstību, bet kopumā atstāj negatīvu ietekmi uz valsts attīstību (*The trillion-dollar question, www.financialexpress.com/archive/the-trilliondollar-question/726482/*). Ņemot vērā minēto, pieteicēja sniegtie fakti par valsts iestāžu nevēlēšanos aizsargāt pieteicēju un risināt pastāvošo konfliktu par zemes īpašuma tiesībām ir ticami. Turklāt, arī Pārvalde daļēji apstiprinājusi esošo problēmu, iekļaujot lēmumā informāciju par ilgstošiem strīdiem par nekustamā īpašuma tiesībām.

Pieteicēja iesnieguma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu galvenais mērķis bija nepamatota vajāšana un draudi no ļoti ietekmīgiem musulmaņu kopienas pārstāvjiem. Indijas tiesībsargājošās iestādes nevar pieteicēju pasargāt, jo ir korumpētas. Minēto personu vēršanās pret pieteicēju un Indijas tiesībsargājošo iestāžu nevēlēšanās risināt pieteicēja strīdu par zemes īpašuma tiesībām atbilst Patvēruma likuma 38.panta otrās daļas 1. un 2.punktā noteiktajam vajāšanas jēdzienam, proti, fiziska vai garīga vardarbība, kā arī tiesiski un administratīvi pasākumi vai arī policijas vai tiesu iestāžu pasākumi, kas paši par sevi ir diskriminējoši vai tiek īstenoti diskriminējošā veidā.

Pieteicēja situācijā Indija nevar būt uzskatāma par drošu izcelsmes valsti Patvēruma likuma 33.panta otrās daļas izpratnē.

[3] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Pārvalde neatzina pieteikumu, norādot, ka pieteicējs nav pieminējis jaunus apstākļus, kas nebūtu vērtēti Pārvaldes lēmumā un ļautu pieteicējam iegūt starptautisko aizsardzību Patvēruma likuma izpratnē.

[4] Saskaņā ar Patvēruma likuma 49.panta otro daļu, tiesa izskata administratīvo lietu rakstveida procesā. Lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par lēmumu atteikt bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, ja šis lēmums pieņemts saīsinātā kārtībā, vai par lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja tā atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai šo lietu izspriestu.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka lietā esošie materiāli ir pietiekoši, lai lietu izskatītu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[6] Patvēruma likuma 37.panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kurš, būdams ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, tādu pašu iemeslu dēļ nespēj vai nevēlas tajā atgriezties un uz kuru neattiecas šā likuma 45.panta nosacījumi.

Lai gan pieteicējs nav iesniedzis identitāti apliecinošus dokumentus, taču no Pārvaldes lēmuma tiesa konstatē, ka, ņemot vērā konstatēto biogrāfisko un biometrisko datu sakritību ar 2018.gada 8.janvāra vīzas pieteikumu Francijas konsulātā Indijā un 2018.gada 12.julija vīzu pieteikumu

Austrijas konsulātā Indijā, ir pamats uzskatīt, ka pieteicēja identitāte ir pierādīta un viņš ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš atrodas ārpus izcelsmes valsts.

[7] Vajāšanas jēdziens ir skaidrots Patvēruma likuma 38.pantā, kas noteic, ka par vajāšanu atzīstamas: 1) darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu; 2) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajam veidam līdzīgā veidā (pirmā daļa). Savukārt šā panta pirmajā daļā minētās darbības var būt: 1) fiziska vai garīga vardarbība, ieskaitot seksuālu vardarbību; 2) tiesiski un administratīvi pasākumi vai arī policijas vai tiesu iestāžu pasākumi, kas paši par sevi ir diskriminējoši vai tiek īstenoti diskriminējošā veidā; 3) nesamērīga vai diskriminējoša apsūdzība vai nesamērīgs vai diskriminējošs sods; 4) juridiskas pārsūdzības atteikums, kura rezultātā tiek piespriests nesamērīgs vai diskriminējošs sods; 5) apsūdzība vai sods par atteikšanos pildīt militāro dienestu konflikta laikā, ja militārā dienesta pildīšana ietvertu noziegumu vai tādas darbības, uz kurām attiecas šā likuma 45.panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punkts; 6) darbības, kas īpaši vērstas pret dzimumu vai pret nepilngadīgām personām (otrā daļa).

Saskaņā ar Patvēruma likuma 37.panta trešo daļu, lai tiktu piešķirts bēgļa statuss, ir jākonstatē saikne starp minētā likuma 39.panta pirmajā daļā minētajiem vajāšanas iemesliem un šā likuma 38.pantā minētajām vajāšanas darbībām vai to, ka nav nodrošināta aizsardzība pret šādām darbībām.

Savukārt saskaņā ar minētā likuma 39.panta otro daļu, novērtējot, vai patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas ir pamatotas, nav būtiska viņa faktiskā rase, reliģija, valstspiederība vai piederība pie noteiktas sociālās vai politiskās grupas, kā dēļ viņš var tikt pakļauts vajāšanai, ja vien šā likuma 42.pantā norādītie vajātāji attiecina uz patvēruma meklētāju iepriekš minētās pazīmes.

[8] Lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas. Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) 1951.gada 28.jūlija Konvencijas par bēgļu statusu 1.panta „A" daļā ir norādīts, ka bailēm ir jābūt labi pamatotām.

Lai arī bailes ir personas subjektīvas emocijas, bēgļa statusa iegūšanas kontekstā šīm bailēm ir jābūt arī objektīvi pamatotām. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, nav jābūt izslēgtām visām saprātīgām šaubām par to, ka vajāšana notiks. Kā pierādīšanas standarts šajās lietās nav izmantojams arī iespējamību pārsvars. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, varbūtībai, ka persona tiks vajāta, nav jābūt lielākai kā varbūtībai, ka vajāšana izraidīšanas gadījumā nenotiks. Bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, ja šādām bailēm ir saprātīgs iemesls, ja pastāv saprātīga iespēja, ka persona tiks vajāta. Patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas var tikt uzskatītas par pamatotām, ja, saprātīgi izvērtējot, var noteikt, ka personas uzturēšanās izcelsmes valstī ir kļuvusi nepanesama. Taču nevar nešaubīgi pieņemt par patiesu jebkuru informāciju, kuru sniedz patvēruma meklētājs, tādēļ viņa sniegtās ziņas ir jāizvērtē, salīdzinot ar izcelsmes valsts informāciju (sk. *UN High Commissioner for Refugees, Advisory Opinion by UNHCR on the Interpretation of the Refugee Definition, 23 December 2004, http://www.unhcr.org/refworld/docid/4551c0374.html*).

Tādējādi ne katra valsts varas iestādes rīcība, ko persona uzskata par nepareizu, nepamatotu un pretlikumīgu, ir atzīstama par vajāšanu.

[9] Tiesa konstatē, ka pieteicējs kā vajāšanas iemeslu norādījis uz Bapora ciematā izveidojušos konfliktu par zemes sadali ar diviem ietekmīgiem musulmaņiem (/pers. G/ un Imran), kuri nelikumīgi piesavinājušies daļu no pieteicējam piederošās zemes. Pieteicējs norāda, ka policija, kas ir korumpēta, nepalīdzot pieteicējam. Minētās personas arī ir spīdzinājušas pieteicēju, lai viņš nevērstos policijā, kā arī ar savām darbībām ir panākušas, ka pieteicējs pārcēlās uz Karnal ciematu.

[10] Tiesa, izvērtējot lietā esošos materiālus, cita starp pieteicēja sniegto informāciju kopsakarā ar iestādes norādīto un tiesas iegūto informāciju par pieteicēja izcelsmes valsti, nekonstatē, ka pieteicējs izcelsmes valstī saskāries ar tādām pret viņu vērstām darbībām, kas pēc to veida vai intensitātes būtu uzskatāmas par vajāšanu Patvēruma likuma izpratnē. No pieteicēja apgalvojumiem un informācijas par izcelsmes valsti neizriet pietiekami pierādījumi tam, ka pieteicējs uzturas ārpus izcelsmes valsts, pamatojoties uz pamatotām bailēm, vai ka pieteicējam pēc atgriešanās izcelsmes valstī draud vērā ņemami vajāšanas draudi. Šo secinājumu tiesa pamato ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[11] Iepazīstoties ar pieteicēja paskaidrojumiem, tiesa konstatē, ka pieteicēja raksturotais konflikts nav saistīts ar pieteicēja rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem.

Pieteicējs, raksturojot personas, no kuru darbībām viņš ir cietis, norādīja, ka viņi ir musulmaņi, un ka tieši musulmaņi veidojuši ciema, kurā dzīvojis pieteicējs, vairākumu. Vienlaikus no pieteicēja apgalvojumiem neizriet, ka pieteicējs ir vajāts tieši saistībā ar pieteicēja reliģiju, t.i., piederību hinduistiem. Pieteicējs nav norādījis jebkādas detaļas, kas liecinātu, ka konfliktam ir reliģisks zemteksts, piemēram, ka pieteicējs būtu traucēts reliģisko rituālu izpildē, saņēmis saistībā ar to draudus u.tml. No pieteicēja paskaidrojumiem izriet, ka konflikta pamatā ir mantisks strīds.

Tāpat tiesa ir apsvērusi, vai nav konstatējama vēršanās pret pieteicēju saistībā ar viņa piederību noteiktai sociālai grupai, taču šādu sakarību nav konstatējusi. Jēdziena „noteikta sociālā grupa" saturs izriet no Patvēruma likuma 39.panta pirmās daļas 4.punkta „a" apakšpunkta. Proti, lai atzītu personu par piederīgu konkrētai sociālai grupai, nepieciešams, lai sociālā grupa atbilstu kādam no šādiem raksturojumiem: grupas dalībniekiem ir kopējas iedzimtas pazīmes vai kopēja izcelsme, ko nevar mainīt, vai viņiem ir kopējas pazīmes vai pārliecība, kas personas identitātei vai apziņai ir tik svarīga, ka personu nevar spiest no tās atteikties, un minētajai grupai attiecīgajā valstī ir īpatna identitāte, kuru apkārtējā sabiedrība uztver kā atšķirīgu. No pieteicēja paskaidrojumiem var secināt, ka personas, kas vērsušās pret pieteicēju, tāpat kā pieteicējs ir zemes īpašnieki, proti, neveido atšķirīgu sociālo grupu.

Tādējādi tiesa nekonstatē pieteicēja vajāšanu Patvēruma likuma izpratnē saistībā ar kādu no likumā noteiktajiem vajāšanas iemesliem. Līdz ar to pieteikums daļā par bēgļa statusa piešķiršanu ir noraidāms.

[12] Pieteicējs ir lūdzis arī piešķirt viņam alternatīvo statusu, līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai pastāv priekšnoteikumi šāda statusa piešķiršanai.

Atbilstoši Patvēruma likuma 40.panta pirmajai daļai uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar šā likuma 37.panta pirmo daļu un uz kuru neattiecas šā likuma 46.panta nosacījumi, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

Patvēruma likuma 41.pants skaidro, ka smags kaitējums šā likuma izpratnē ir 1) nāves soda piespriešana patvēruma meklētājam vai tā iespējama izpilde; 2) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana; 3) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

Pieteicējs nav norādījis uz apstākļiem, kas liecinātu, ka Indijā viņam draud nāves sods vai spīdzināšana. Tāpat tiesas ieskatā nav arī pamata uzskatīt, ka pieteicēja gadījumā pastāvētu smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā. Pieteicējs uz šādiem apstākļiem nav norādījis. Pārbaudot izcelsmes valsts informāciju, tiesa konstatē, ka Kanādas Ārlietu ministrijas interneta mājas lapā norādīts, ka tiek ieteikts izvairīties no ceļojumiem uz noteiktiem Indijas štatiem un apgabaliem (*https://travel.gc.ca/destinations/india*), taču starp tiem netiek minēts Harjanas štat, kur bijusi pieteicēja dzīvesvieta pirms izceļošanas.

Apvienotās Karalistes Ārlietu un sadraudzības lietu birojs (Foreign and Commonwealth Office) savā 2019.gada 19.novembrī atjaunotajā

informācijā ir norādījis, ka vairāk kā 940 000 Apvienotās Karalistes pilsoņu ir apmeklējuši Indiju 2017.gadā un vairākums ceļojumu notika bez starpgadījumiem. Minētajā informācijā netiek ietverts brīdinājums neapmeklēt Harjanas štatu (*https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/india*).

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēja gadījumā nepastāv smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā. Pieteicējs uz šādu apstākļu esību arī nav norādījis.

[13] Tiesai ir jāapsver, vai pieteicēja paskaidrojumi un izcelsmes valsts informācija neliecina, ka pieteicējs pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam, kas izpaužas kā spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu, un vai šā iemesla dēļ pieteicējs nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

[14] Vispirms tiesa atzīmē, ka Pārvalde pamatoti konstatējusi pretrunas pieteicēja paskaidrojumos (sk. sprieduma 1.4.punktu), no kurām var secināt, ka pieteicēja sniegtā informācija par konflikta apstākļiem nav ticama. Tiesa konstatē, ka pieteicējs ir norādījis, ka starp pieteicēja ģimeni un ietekmīgajām personām konflikts par zemi esot sācies aptuveni pirms 18 vai 20 gadiem, taču pieteicējs ticami nepaskaidro, kādi ar šo konfliktu saistītie notikumi likuši pieteicējam izceļot no valsts tieši 2019.gadā. It īpaši tas nav saprotams kontekstā ar pieteicēja paskaidrojumu, ka viņš bija pārcēlies dzīvot uz citu apdzīvotu vietu, tātad, var domāt, ka bija izbēdzis no pieteicēja norādīto vajātāju ietekmes. Tādas pieteicēja paskaidrojumu detaļas kā nekonsekvence attiecībā uz brīdi, kad pieņemts lēmums izceļot tieši uz Poliju (Indijā vai Maskavā), ir vēl viens pamats apšaubīt paskaidrojuma ticamību. Līdzīga nekonsekvence, ko pamatoti atzīmējusi Pārvalde, attiecas uz pieteicēja lēmumu dzīvot atsevišķi no ģimenes, lai pasargātu to no apdraudējuma. Proti, pieteicējs norāda gan to, ka laiku pa laikam dzīvojis atsevišķi no ģimenes, gan arī to, ka atsevišķi no ģimenes sācis dzīvot no 2018.gada novembra.

Arī tas apstāklis, ka pieteicējs nav lūdzis patvērumu ne Armēnijā, ne Krievijā, kā arī nav lūdzis patvērumu uzreiz pēc aizturēšanas Latvijā (aizturēts 2019.gada 27.jūlijā, patvērumu lūdz 2019.gada 2.augustā) liek apšaubīt patiesos pieteicēja izcelsmes valsts atstāšanas iemeslus. Nav ticami pieteicēja paskaidrojumi, ka viņš nav zinājis, ka ir bijusi iespēja prasīt patvērumu arī Armēnijā, Krievijā un uzreiz pēc ierašanās Latvijā, jo, kā to norāda pieteicējs, izbraukšanu no Indijas viņš sācis plānot vēl 2018.gadā, proti, pieteicējam ir bijis pietiekami daudz laika, lai noskaidrotu nepieciešamo informāciju patvēruma jautājumos.

[15] Tāpat tiesa nesaskata pamatu apšaubīt Pārvaldes norādīto informāciju par izcelsmes valsti, no kuras izriet, ka Indijas likumi aizsargā zemes īpašniekus un tiesu sistēma, lai gan darbojas lēni, tomēr nav uzskatāma par tādu, ka būtu secināms, ka pieteicējam ir liegtas tiesības uz tiesību aizsardzību pēc būtības (sk. arī *https://www.cprindia.org/policy-challenge/7872/regulation-and-resources*).

[16] Tiesa secina, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts arī smagam kaitējumam, kas izpaužas kā spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu. Līdz ar to nav izpildījušies visi priekšnoteikumi alternatīvā statusa piešķiršanai un tiesai ir jānoraida pieteikums arī daļā par alternatīvā statusa piešķiršanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīva procesa likuma 246.-251.pantu un Patvēruma likuma 49.panta pirmās daļas 3.punktu un sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt pilnīgi /pers. D/ (*/pers. D/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā.
Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Tiesnesis M.Šļakota